

VÄLISMINISTEERIUM

Haridus- ja Teadusministeerium
Justiitsministeerium
Kaitseministeerium
Keskkonnaministeerium
Kultuuriministeerium
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Maaeluministeerium
Rahandusministeerium
Siseministeerium
Sotsiaalministeerium

13.01.2020 15.2-4/4714-9

Eesti kolmas inimõiguste ülevaatus ÜRO inimõiguste nõukogus 2020-2021

ÜRO inimõiguste nõukogus on käimas kolmas **riikide inimõiguste olukorra ülevaatus** (Universal Periodic Review, UPR) voor. Ülevaatus protsessi alustati 2008. aastal ning selles osalevad kõik 193 ÜRO riiki. Ülevaatused toimuvad kolmel korral aastas kahe nädala kaupa. Ühel istungjärgul vaadatakse läbi 14 riigi inimõiguste olukord.

Ülevaatus käigus koostab ülevaatus all olev riik aruande inimõiguste kaitsmise ja edendamise kohta ning annab lubadusi tulevikuks. Kõik ÜRO liikmesriigid saavad nimetatud riigile teha soovitusi inimõiguste olukorra parandamiseks. Ülevaatus eesmärk on hinnata inimõiguslaste standardite ja kohustuste täitmist ÜRO liikmesriikides. Arutelud toimuvad riigi enda kohta koostatud aruande, valitsusväliste organisatsioonide aruannete ning ÜRO eriprotseduuride kokkuvõtliku aruande põhjal. Arutelud toimuvad töörühmas, milles võivad osaleda kõik ÜRO liikmesriigid ja akrediteeritud valitsusvälised organisatsioonid, kes soovivad riigile esitada küsimusi või anda soovitusi. Soovitustest ja arutelust koostatakse kokkuvõte, mis võetakse vastu töörühmas ning kinnitatakse lõplikult inimõiguste nõukogu istungjärgul. Istungjärgul antakse ka riigile võimalus vastata küsimustele, mis on jäänud ülevaatus ajal vastamata, või esitada muid kommentaare.

Eesti on läbinud kaks ülevaatus vooru – 2011. ja 2016. aastal. Ülevaatus dokumentidega on võimalik tutvuda aadressil <https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/EEindex.aspx>.

Viimases ülevaatus voorus tehti Eestile 181 soovitus, millest 142 pälvisid Eesti toetuse ja 39 võeti teadmiseks. Lisaks on Eesti esitanud voorude vahepeal kaks ülevaatus soovitusete täitmise vahearuanne – 2014. ja 2018. aastal (https://vm.ee/sites/default/files/content-editors/legal/upr_2018_vahearuanne_.pdf).

Välisministeerium palub ministeeriumidel, vajaduse korral koostöös haldusala allasutustega, esitada lühiülevaade haldusalas toimunud uuendustest inimõiguste valdkonnas (uued algatused, seadused, asutused, poliitika jms) alates 2016. aastast, kui esitati eelmine aruanne, 2016. aasta

soovituste ja lubaduste täitmisest ning dünaamikast (analüüs, eesmärgid, probleemid). Soovituste täitmise kohta on võimalik kasutada Eesti 2018. aasta vahearuanDES esitatud informatsiooni ja seda täiendada.

Välisministeerium palub esitada kokkuvõtte **2. märtsiks 2020**. Selle põhjal valmistab Välisministeerium ette riigiaruande kavandi, mis edastatakse ministeeriumidele kooskõlastamiseks ning vabäühendustele ja Riigikogule tutvumiseks ja soovi korral täiendamiseks. Aruanne esitatakse seejärel Vabariigi Valitsusele heakskiitmiseks. Riigiaruande esitamise tähtaeg on 2020. aasta oktoober ning arutlusele tuleb see 2021. aasta jaanuaris Genfis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rainer Saks

Kantsler

Mai Hion

+372 5786 7752; 637 7413

mai.hion@mfa.ee

